

Sygn. akt: I Ns 717/14

POSTANOWIENIE

Dnia 11 grudnia 2015 r.

Sąd Rejonowy w Inowrocławiu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Agnieszka Henke-Nicewicz
-----------------	------------------------------

Protokolant:	stażysta Agnieszka Staško
--------------	---------------------------

po rozpoznaniu w dniu 11 grudnia 2015 r. w Inowrocławiu na rozprawie

sprawy z wniosku D. K.

z udziałem J. K. (1), A. K. (1)

o stwierdzenie nabycia spadku

postanawia:

1. stwierdzić, iż spadek po J. K. (2) zmarłym w dniu 23 maja 2014 r. w Ś., ostatnio na stałe zamieszkałym w Ś. gm. R., na podstawie testamentu notarialnego z dnia 22 grudnia 2005 r., otwartego i ogłoszonego w Sądzie Rejonowym w Inowrocławiu w dniu 11 lipca 2014 r. nabył syn A. K. (1), syn J. i E., w całości,
2. kosztami postępowania obciążyć wnioskodawcę i uznać je za uiszczone.

SSR Agnieszka Henke-Nicewicz

UZASADNIENIE

Wnioskodawca D. K. wystąpił 6 czerwca 2014 roku z wnioskiem o nakazanie J. K. (1) i A. K. (1) złożenia oświadczenia, czy istnieje testament J. K. (2), zmarłego 23 maja 2014 roku w Ś., o nakazanie uczestnikom lub innej osobie, u której znajduje się testament J. K. (2), żeby złożyła testament w Sądzie Rejonowym w Inowrocławiu, o otwarciu i ogłoszenie testamentu po J. K. (2) oraz stwierdzenie nabycia spadku po J. K. (2) na podstawie ustaleń, czy istnieje testament.

W uzasadnieniu wniosku wskazał, że spadkobiercami ustawowymi J. K. (2) są synowie D. K., J. K. (1) i A. K. (1). Przytoczył, że spadkodawca wspominał o testamencie, w którym miał powołać do spadku wnioskodawcę, A. K. (1) i A. K. (2) - córkę J. K. (1). Wskazał, że testament może się znajdować u A. lub J. K. (1), mógł być także sporządzony przez notariusza M. S. w Kancelarii Notarialnej w I.. (k. 2-3)

Uczestnik A. K. (1) w odpowiedzi na zobowiązanie Sądu przedłożył 25 czerwca 2014 roku wypis testamentu notarialnego ojca J. K. (2) sporządzony 22 grudnia 2005 roku u notariusza M. S.. (k. 11-12)

Uczestnik J. K. (1) oświadczył, że nie jest w posiadaniu testamentu po zmarłym J. K. (2), posiada ksero testamentu z 2005 roku i nie wie o innych testamentach. (k. 13)

Pismem 28 stycznia 2015 roku wnioskodawca na okoliczność istnienia innych późniejszych testamentów wniósł o przesłuchanie świadków G. O. oraz L. K.. (k. 64) Pełnomocnik wnioskodawcy na rozprawie 11 grudnia 2015 roku cofnął wniosek o przesłuchanie świadków. (k. 91)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

J. K. (2) zmarł 23 maja 2014 roku w Ś., w swym ostatnim miejscu zamieszkania. W chwili śmierci J. K. (2) był wdowcem. Posiadał pięcioro dzieci: J. K. (1), A. K. (1), D. K. oraz dwoje dzieci, które zmarły w dzieciństwie.

dowód: odpis skrócony aktu zgonu – k. 9 akt, zapewnienie spadkowe złożone przez wnioskodawcę – k. 20, odpisy skrócone aktów urodzenia – k. 6, 7, 8

J. K. (2) pozostawił testament notarialny z 22 grudnia 2005 roku sporządzony przed notariuszem M. S. w jej Kancelarii Notarialnej w I. (Rep. A Nr 8098/2005), otwarty i ogłoszony w Sądzie Rejonowym w Inowrocławiu w dniu 11 lipca 2014 roku.

W testamencie tym spadkodawca powołał do całości spadku syna A. K. (1) jako jedyne spadkobiercę. Testament ten nie został odwołany ani zmieniony. J. K. (2) przygotował wcześniej na piśmie oświadczenie, które zostało dostarczone notariuszowi M. S. i które było podstawą do sporządzenia treści testamentu notarialnego.

J. K. (2) nie pozostawił innych testamentów. J. K. (2) wspominał o testamencie, w którym do spadku mieli być powołani A. K. (1), D. K. i córka J. K. (1). Nie zostało stwierdzone istnienie takiego testamentu.

dowód: wypis testamentu notarialnego rep. A nr 8098/2005 z 22 grudnia 2005 roku, zapewnienie spadkowe – k. 20, oświadczenie notariusza A. N. – k. 32, oświadczenie notariusza M. Ś. – k. 33, oświadczenie notariusza E. P. – k. 34, informacja V Wydziału Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego w Inowrocławiu-k. 50, oświadczenie notariusza M. S. – k. 51

W chwili sporządzania testamentu notarialnego w Kancelarii Notarialnej w dniu 22 grudnia 2005 roku J. K. (2) miał prawidłowo zachowaną zdolność świadomego i swobodnego podejmowania decyzji i wyrażania swej woli. Oryginał testamentu podpisał własnoręcznie.

bezsporne

Nikt nie zrzekał się dziedziczenia po J. K. (2), nikt nie odrzucił spadku, nikt nie został uznany za niegodnego dziedziczenia. Nie został zarejestrowany akt poświadczenia dziedziczenia przed notariuszem. Wnioskodawca i uczestnicy nie kwestionowali ważności ani autentyczności testamentu z 22 grudnia 2005 roku.

dowód: zapewnienie spadkowe – k. 20, oświadczenie wnioskodawcy i uczestników-k. 20

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z brzmieniem przepisu art. 922 § 1 kc prawa i obowiązki majątkowe zmarłego z chwilą jego śmierci przechodzą na jednego lub kilku spadkobierców ustawowych bądź testamentowych. Stosownie zaś do art. 925 kc spadkobiercy nabywają spadek z chwilą otwarcia spadku, tj. z chwilą śmierci spadkodawcy. Orzeczenie Sądu stwierdzające nabycie spadku przez określonych spadkobierców ma charakter deklaratoryjny.

W polskim systemie prawnym istnieją dwa źródła powołania do dziedziczenia: powołanie do spadkobrania może wynikać z ustawy lub testamentu (art. 926 § 1 kc), z tym, że dziedziczenie ustawowe co do całości spadku następuje wtedy, gdy spadkodawca nie powołał spadkobiercy albo żadną z osób, które powołał, nie chce lub nie może być spadkobiercą (§ 2 art. 926 kc). Rozrzędzić majątkiem na wypadek śmierci można jedynie przez testament (art. 941 kc). Jedną z form testamentu zwykłego jest testament sporządzony w formie aktu notarialnego (art. 950 kc).

J. K. (2) sporządził testament notarialny z 22 grudnia 2005 roku, w którym na wypadek śmierci powołał do całości spadku syna A. K. (1). Testament został sporządzony na blisko dziesięć lat przed śmiercią spadkodawcy.

Wnioskodawca przedstawił tezę o możliwości istnienia innego testamentu, jednakże z tezy tej wycofał się poprzez swojego pełnomocnika, cofając jednocześnie wnioski o przesłuchanie świadków na okoliczność istnienia tego testamentu. Jednocześnie wnioskodawca nie kwestionował ważności ani autentyczności testamentu notarialnego z 22 grudnia 2005 roku.

Zgodnie z treścią art. 946 kc odwołanie testamentu może nastąpić bądź w ten sposób, że spadkodawca sporządzi nowy testament, bądź też w ten sposób, że w zamiarze odwołania testament zniszczy lub pozbawi go cech, od których zależy jego ważność, bądź wreszcie w ten sposób, że dokona w testamencie zmian, z których wynika wola odwołania jego postanowień. Zgodnie z brzmieniem przepisu art. 947 kc jeżeli spadkodawca sporządził nowy testament nie zaznaczając w nim, że poprzedni odwołuje, ulegają odwołaniu tylko te postanowienia poprzedniego testamentu, których nie można pogodzić z treścią nowego testamentu.

Podstawę dziedziczenia może stanowić testament własnoręczny, który zaginął. Fakt jego sporządzenia, ważność oraz treść rozrządzeń musi zostać udowodniona w toku postępowania o stwierdzenie nabycia spadku. Wnioskodawca wywodząc twierdzenie o istnieniu innego testamentu niż testament notarialny z 2005 roku winien przedłożyć ten testament bądź wykazać jego istnienie, ważność i treść innymi środkami dowodowymi. Jako osoba wywodząca skutki prawne z faktu istnienia innego testamentu zobligowany był, w myśl art. 6 kc, udowodnić okoliczności, które uzasadniałyby odebranie istniejącemu testamentowi notarialnemu przymiotu ważności. Temu obowiązkowi procesowemu w ocenie Sądu nie sprostął, wycofał bowiem jedyny wniosek dowodowy w postaci wniosku o przesłuchanie dwojga świadków. Nie przedstawił ponadto żadnych innych dowodów świadczących choćby o prawdopodobieństwie istnienia innego testamentu niż testament z 22 grudnia 2005 roku. Pomimo kilku terminów rozprawy wnioskodawca nie był w ogóle aktywny, jego pełnomocnik natomiast zgłaszał brak kontaktu z mocodawcą celem zajęcia stanowiska. Także uczestnik A. K. (1) oświadczył, że istniał jedynie projekt dokumentu sporządzony przez ojca na potrzebę sformułowania treści testamentu notarialnego, dotyczącej wyposażenia w nieruchomości już za życia spadkodawcy pozostałych dwóch synów J. K. (1) i D. K..

Formalne wymogi sporządzenia testamentu notarialnego regulują art. 79-95 ustawy z dnia 14 lutego 1991 roku Prawo o notariacie, tj. m.in. testament powinien być sporządzony przez notariusza, odczytany przez niego osobie składającej oświadczenie woli, podpisany w obecności przyjmującego oświadczenie. Przepisy ustawy Prawo o notariacie są rygorystyczne i sformalizowane, stąd też forma testamentu notarialnego uważana jest za najbardziej bezpieczną i najtrudniejszą do obalenia, z uwagi na charakter dokumentu urzędowego (art. 244 kpc) oraz udział w czynności notariusza jako osoby zaufania publicznego.

Ustaliwszy, że w niniejszej sprawie spadkodawca pozostawił ważny testament notarialny, Sąd wskazał spadkobiercę zgodnie z rozrządzeniem testamentowym i stwierdził nabycie spadku w całości przez A. K. (1).

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 520 § 1 kpc.

SSR Agnieszka Henke-Nicewicz